

Tevekkül Başarı, Başarısızlık

Bilimli bir Müslüman, gücü oranında elinden gelen tüm gayreti gösterdikten sonra sonucu ve başarıyı Allah'a bırakır. Her şeyin sahibi olan Allah'a dua ederek ona güvenir. Allah, kendisine inananları savunacağı ve hemen her konuda onlara yardım edeceğini söylemiştir. (Âl-i İmrân suresi, 160. ayet; Mâide suresi, 11. ayet; Enfâl suresi, 49, 61. ayet.)

Allah kendisine tevekkül edenlerin, önce üzerlerine düşen görevleri yapmalarını ister. Bir konuda hiç emek harcamadan beklenti içinde olmak doğru değildir. Bir adam Peygamberimize gelerek, "Hayvanımı bağlayarak mı yoksa serbest bırakarak mı Allah'a tevekkül edeyim?" diye sormuştu. Peygamberimiz ona, "Bağla ve tevekkül et!" diye buyurmuştur. (Tirmizi, Kıyamet, 60.)

Peygamberimiz, yaşadığı birçok olayda öncelikle tedbirini almış sonra Allah'a tevekkül etmiştir. Örneğin Hendek Savaşı'nda sahabeden Selman-ı Farisi'nin tek-

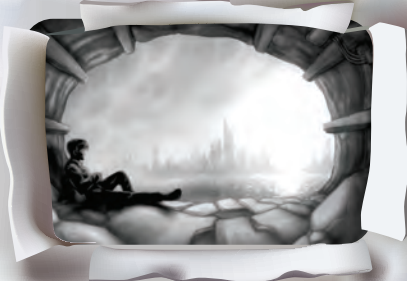
lifini kabul etmiş, Medine şehrinin etrafına hendek kazdırmıştır. Böylece Medine'ye düşmanın girmesine engel olunmuştur.

HATIRLAYALIM

Tevekkül Nedir?

Allah'a teslim olmak, güvenmek, dayanmak ve ona sığınmak demektir. Dinî bir terim olarak tevekkül, bir işi yaparken elinden gelen gayreti göstermekle birlikte kalben Allah'a bağlanıp ona güvenmek, sonucu ondan beklemek demektir.

Rızkımı Allah ne de olsa veriyor deyip çalışmamak doğru mudur?

İnsanın çalışmayı bırakıp tembellik ederek kendisinin yapması gereken işleri Allah'a havale etmesi, doğru bir tevekkül anlayışı değildir. Örneğin bir öğrenci dersine çalışmadan "Ben Allah'ın yardımına güveniyorum, Allah bana yardım eder." demesi yanlış bir düşüncedir. Çalışmadan, hiçbir çaba göstermeden başarılı olmayı beklemek tevekkül değildir.

Yolunda Bulunalım Yeter

Bir topal karınca, bacağını sürükleyerek gidiyormuş. Yolda çekirgeye rastlamış. Çekirge, topal karıncaya: "Nereye gidiyorsun?" diye sormuş. O da, "Hicaz'a gidiyorum." demiş. Hayrette kalan çekirge, tekrar sormuş:

"İyi ama, karınca kardeş, sen bu topal ayağınla kaç asırda varabilirsin Kâbe'ye?"

Karınca, sabır ve tevekkül içinde:

"Eh ne yapalım kardeş, Hicaz'a varamazsak da hiç olmazsa yolunda bulunuruz." diye cevap vermiş.

DİKKAT

İnsan olması istediği bir iş için elinden gelen gayreti gösterdikten sonra, bu işin sonucunun hakkında hayırlı olması için Yüce Allah'a dua etmeli ve O'na güvenmelidir.

Tevekkül ile ilgili Kur'an'dan ayetler:

"Kim Allah(ın yasaklarından) sakınırsa (Allah) ona bir (çıkış) yolu gösterir. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır. Kim Allah'a güvenirse Allah ona yeter."

(Talak suresi, 2-3. ayetler)

"Eğer mü'minler iseniz ancak Allah'a güvenin..."

(Maide suresi, 23. ayet)

"Ölümsüz ve daima diri olan Allah'a güvenip dayan."

(Furkan suresi, 58. ayet)

"Kararını verdiğin zaman da artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah kendisine dayanıp güvenenleri sever."

(Âl-i İmran suresi, 159. Ayet)

BAŞARI VE BAŞARISIZLIK

İslam dinine göre başarı Allah'tandır, insan bir işte başarılı olmak için çalışır, emek harcar. Fakat o işin sonunda başarıya ulaşılabilmesi, Yüce Allah'ın takdiriyle mümkündür. İnsan, iradesini doğru kullanıp güzel bir niyetle güzel işler yapmaya yönelirse Allah ona başarı verir.

İnsan bir iş için elinden gelen gerekli çabayı gösterip çalışmalıdır. Başarı çalışmadan kendiliğinden gelen bir şey değildir. Yüce Allah bir Kur'an-ı Kerim ayetinde şöyle buyurarak:

"İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır."

(Necm suresi, 39. ayet)

insanın bir şey elde etmesini kendi çalışma ve gayretine bağlamıştır.

Bize düşen sorumluluklarımızı yerine getirmek çok çalışmak, sabretmek ve sonucun bizim için hayırlı olması için Yüce Allah'tan yardım istemektir. Bu husus bir peygamberin dilinden Kur'an-ı Kerimde şöyle dile getirilmiştir:

"... Ben sadece gücümün yettiği kadar ıslah etmek istiyorum. Fakat başarmam ancak Yüce Allah'ın yardımı ile. Yalnız O'na dayandım ve yalnız O'na döneceğim."

(Hud suresi, 88. ayet)

Hayatta istediklerimizi elde etmenin yolu, çaba göstermekten ve çok çalışmaktan geçer. Bir kimse hedeflerine ulaşmak ve bu yolda başarılı olmak için çalışmak zorundadır. Emek harcamadan istediklerimizi elde etmeyi istemek doğru bir tutum değildir. Örneğin bir öğrencinin başarılı olması için, derslerine düzenli olarak gitmesi, derslerini dersi anlayarak dinlemesi, evde de tekrar edip, düzenli olarak ders çalışması gerekmektedir.

Örnek 1

Bir adam Hz. Muhammed'e gelerek şu soruyu yöneltti:

- Ey Allah'ın elçisi! Devemi bağlayarak mı yoksa serbest bırakarak mı Allah'a tevekkül edeyim?

Peygamberimiz de:

- Deveni bağlayarak tevekkül et, diye buyurdu.

Bu hadiseye göre, aşağıdakilerden hangisinin tevekkül ettiğini söylemesi anlamsızdır?

- A) Tedavi yollarına başvurmadan hastalığına şifa bekleyen hastanın
- B) Bol ürün elde etmek için tarlasının her türlü bakımını yapan çiftçinin
- C) Sınavda yüksek puan almak için çalışan öğrencinin
- D) Maçı kazanmak için gerekli antrenmanları yapan sporcunun

Çözüm

Tevekkül; elimizden gelini yapmakla birlikte Yüce Allah'a güvenmek ve ondan yardım istemektir. Buna göre elden gelini yapmadan tevekkül ettiğini söylemek anlamsızdır. Bu açıklamalara göre cevabımız A seçeneği olmalıdır.

Örnek 2

I. "Allah'a itaat edin. Peygambere de itaat edin.

Yüz çevirseniz bilin ki elçimize düşen apaçık bir duyurmadır." (Teğabun suresi, 12. ayet)

II. Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Müminler yalnız Allah'a dayanıp güvensinler." (Teğabun suresi, 13. ayet)

III. "Şüphesiz ki biz seni şahit, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdir." (Fetih suresi, 8. ayet)

Yukarıdaki ayetlerin hangisinde tevekkül-den bahsedilmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

Çözüm

Yalnız II. öncüldeki ayette "Yalnız Allah'a dayanıp güvensinler." Derken tevekkülden bahsedilmektedir. Buna göre doğru cevabımız B olmalıdır.

Örnek 3

H. Ömer bir gün, her canlının rızasını Allah verdiği için çalışmayıp vaktilerini sadece ibadetle geçirdiklerini ve Allah'a tevekkül ettiklerini söyleyen bir toplulukla karşılaşır. Onlara der ki: "Sizler tevekkül eden değil, tembel insanlarsınız. Gerçek tevekkül eden kişi, tohumunu tarlayan eken ve ondan sonra Allah'a dayanıp güvenendir."

H. Ömer'in bu topluluğu eleştirmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbadetle meşgul olmaları
- B) Tarıma karşı ilgisiz kalmaları
- C) Rızık Allah'ın yarattığına inanmaları
- D) Pasif bir tevekkül anlayışını benimsemeleri

Çözüm

H. Ömer'in bu topluluğu eleştirmesinin sebebi; çalışmayıp oturdukları yerden rızık beklemeleridir. Yani pasif bir tevekkül anlayışı benimsemişlerdir. Buna göre doğru yanıtımız D seçeneği olmalıdır.

Örnek 4

- Trafik kurallarına dikkat eden bir kimsenin yola çıkarken Allah'a sığınması
- Dürüst ve çalışkan bir esnafın maddi durumu kötüleşince Allah'a güvenerek isyan etmemesi
- Gerekli tüm hazırlıkları yapan bir öğrencinin sınav öncesi başarı için dua etmesi

Bu durumların tamamı aşağıdaki kavramların hangisine örnek gösterilebilir?

- A) İrade
- B) Sorumluluk
- C) Tevekkül
- D) Sabır

Çözüm

Trafik kurallarına dikkat edip, Kaza beladan Allah'a sığınmak, elinden gelenleri yapıp sınavda başarılı olmak için Allah'a dua etmek gibi örnekler tevekkül kavramına örnek gösterilebilir, cevabımız C seçeneğidir.

Örnek 5

İmkânlarını sonuna kadar kullanır.

Fatih

Tembellik etmez çalışıp çabalar.

Naz

"Kaderde ne varsa o olur." deyip bekler.

Zeynep

Üzerine düşen sorumlulukları yerine getirir.

Burak

Bu öğrencilerden hangisi tevekkül kavramını yanlış anlamıştır?

- A) Fatih
B) Naz
C) Zeynep
D) Burak

Çözüm

Tevekkül eden üzerine düşen sorumlulukları yapar, imkânları sonuna kadar kullanır, tembellik etmez çalışıp, çabalar. Fakat kaderde ne varsa o olur deyip beklemek tevekkül kavramıyla bağdaşmaz. Buna göre doğru cevabımız C seçeneği olmalıdır.

Örnek 6

"Evladım! Kaderden yine kaderle kaçılır. Hastalık mı geldi tedavi olursun, başarısızlık mı çalışırsın, cahillik mi okursun. Elimden bir şey gelmez demekle Müslüman oturup kalamaz!" diye cevap verdi baaanesi Merve'ye.

Buna göre Merve, babaannesine aşağıdaki sorulardan hangisini yöneltmiş olamaz?

- A) Kader nasıl anlaşılmalıdır?
B) İnsan, davranışlarından niçin sorumludur?
C) Tevekkül anlayışımız nasıl olmalıdır?
D) İnsan iradesi, kader üzerinde etkili midir?

Çözüm

Soruda Merve babaannesine A,C,D seçeneklerindeki soruları sormuş olabilir. Fakat insan, davranışlarından niçin sorumludur? Sorucuna bir cevap yoktur. Buna göre cevabımız B olmalıdır.

1. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

a) Tevekkül ne demektir, örnek vererek açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c) Yanlış tevekkül anlayışına üç tane örnek vererek açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Tevekkül ile tembellik arasındaki farklar nelerdir, açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

d) Başarı ve başarısızlık kavramlarını açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara “D” yanlış olanlara “Y” işareti koyunuz.

	D	Y
İslam dinine göre yalnızca Allah'a tevekkül edilir.	☐	☐
İnsan başarılı olmak istiyorsa çalışıp üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmelidir.	☐	☐
İnsan sadece dua ederek hedefine ulaşabilir.	☐	☐
Çalışmadan başarılı olmayı beklemek tevekkül anlayışıyla bağdaşmaz.	☐	☐
Allah'a tevekkül ettikten sonra çalışmasak da olur.	☐	☐
İnsan bir işi için elinden gelen gerekli çabayı gösterip çalışmalıdır.	☐	☐
İnsan çalıştıktan sonra Allah'a tevekkül etmese de tüm istediklerini elde eder.	☐	☐
Hayatta istediklerimizi elde etmenin yolu, çaba göstermekten ve çok çalışmaktan geçer.	☐	☐

3. Aşağıdaki boşlukları panodaki uygun olan sözcüklerle doldurunuz.

- a) Başarı veya başarısızlık genel olarak kişinin emek harcamasına, göstermesine bağlıdır.
- b) Üzerimize düşeni yaptıktan sonra Allah'a sonucun bizim için hayırlı olması için O'na dua etmiyoruz.
- c) İslam dini insanlara çalışmalarını, amaçlarına ulaşmak için yapmalarını emreder.
- d) İnsan olmak için üzerine düşenleri yapmalı planlı ve çok çalışmalıdır.
- e)bir işi yaparken elinden gelen gayreti göstermekle birlikte kalben Allah'a bağlanıp ona güvenmek, sonucu ondan beklemektir.
- f) Gerekli sebepleri yerine getirmeden Ben Allah'a güveniyorum bana yardım edecektir demek değildir.
- g) Başarılı olmak için, Allah'ın yardımına güvenmeliyiz.

4. Aşağıdaki sorulan cevaplarının karşısına evet ise "✓" işareti, hayır ise "X" işareti koyunuz.

İnsanın doğumundan ölümüne kadar geçen süreye tevekkül mü denir?	
İnsanın çalışmayı bırakıp tembellik ederek kendisinin yapması gereken işleri Allah'a havale etmesi, doğru bir tevekkül anlayışı mıdır?	
Emek bir hedefe ulaşmak için gösterilen çabaya mı denir?	
İnsan ömrünün son bulup ölüm zamanının gelmesine başarısızlık mı denir?	
Kişinin çalışıp elinden gelen gayreti göstermeden, ben Allah'a çok güveniyorum O bana başarı verecektir demesi doğru bir tutum mudur?	
Bir isteğimizin olması konusunda hiç emek harcamadan beklenti içinde olmak doğru mudur?	
İnsanın başarılı veya başarısız olması kendi gayretine mi bağlıdır?	
Yüce Allah kendisine tevekkül edenlerin, önce üzerlerine düşen görevleri yapmalarını mı istemektedir?	
Tevekkül gerekeni yaptıktan sonra işin sonucunu Allah'a bırakmak mıdır?	
Bir kişi hedeflerine ulaşmak ve başarılı olmak için çalışmak zorundadır mıdır?	

1.

"Tedbir kuldân, takdir Allah'tandır."
sözü kaza ve kader ünitesindeki
hangi kavramla ilgidir?

Yusuf Öğretmen'in sorduğu soruya hangi öğrenci doğru cevap vermiştir?

A)

Emek

B)

Rızık

C)

Tevekkül

D)

Kader

2.

"...Eğer müminler iseniz ancak Allah'a güvenin."

(Mâide suresi, 23. ayet.)

Bu ayetle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Güvenip sığınacağımız varlığın ölümsüz olduğu
- B) Tevekkül edip Allah'a inanmanın mümin olmanın gereklerinden sayıldığı
- C) Allah'ın başlışlayıcı olduğu
- D) Allah'a inanmanın başarılı olmak için yeterli olduğu

3.

"Çalış!" dedikçe dinimiz, çalışmadın, durdun,
Onun hesabına birçok hurafe uydurdun!
Sonunda bir de "tevekkül" sokuşturup araya,
Zavallı dini çevirdin maskaraya!
Mehmet Âkif Ersoy
Safahat, s. 240.

Şairin bu dizelerinde;

- ▲ Taassup,
- Cahillik,
- Hoşgörü,
- ✿ Tembellik

kavramlarından hangisini kınadığı söylenemez?

- A) ▲ B) ● C) ■ D) ✿

4.

"Deveni iyi bağla da öyle tevekkül et."
Hz. Muhammed

Bu hadisten aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Çalışmasak da başarılı oluruz.
- B) Bir işin olması için sadece dua etmemiz yeterli olur.
- C) Bir işin olması için önce üzerimize düşen çalışmaları yapmalı sonra Allah'a güvenmeliyiz.
- D) Sadece çalışarak başarılı olabiliriz.

5.

1

Bir çiftçinin tarlaya tohum attıktan sonra gerekli bakımları yapması

2

Bir öğrencinin yazılıya çalışmadan Allah'tan yardım dilemesi

3

Bir hastanın doktora gittikten sonra Allah'tan şifa dilemesi

4

Bir avukatın dava için gerekli çalışmaları yaptıktan sonra davayı kazanmak için Allah'a dua etmesi

Numaralandırılarak verilenlerin hangisinde tevekkül yapılmamıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. **Kerem:** Çalışmasam da ben Allah'a çok güveniyorum başarılı olacağım.

Sadullah: ?

Kerem'in tevekkül anlayışının düzeltilmesi için, Sadullah ona hangi ayetle cevap vermesi gerekir?

- A) Biz her şeyi bir ölçüye (bir düzene, plana göre) yarattık. (Kamer suresi, 49. ayet)
- B) "Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur. Kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkar başkasının günah yükünü üstlenemez..." (İsrâ suresi, 15. ayet)
- C) Güneş ve ay bir hesaba göre (harekete etmekte)dir. Yıldızlar ve ağaçlar (Allah'a) secde ederler. (Allah'ın koyduğu ölçüye göre hareket ederler) Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın. (Rahman suresi, 5-8. ayetler)
- D) "İnsan için ancak çalıştığına karşılığı vardır." (Necm suresi, 39. ayet)

7.

Tevekkül bilincine sahip bir Müslüman, gücü oranında elinden gelen tüm gayreti gösterdikten sonra sonucu ve başarıyı Allah'a bırakır. Her şeyin sahibi olan Allah'a dua ederek ona güvenir. Allah, kendisine inananları savunacağı ve hemen her konuda onlara yardım edeceğini söylemiştir. Talak Suresi 2 ve 3. ayetlerde şöyle buyurmaktadır: "Kim Allah'ın yasaklarından sakınırsa (Allah) ona bir (çıkış) yolu gösterir ve onu ummadığı yerden rızıklandırır. Kim Allah'a güvenirse Allah ona yeter."

Allah kendisine tevekkül edenlerin, önce üzerlerine düşen görevleri yapmalarını ister. Bir konuda hiç emek harcamadan beklenti içinde olmak doğru değildir.

Bu paragraftan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yüce Allah kendisine hakkıyla tevekkül edene yardım edecektir.
- B) Tevekkül ettikten sonra çalışmasak da olur.
- C) Doğru tevekkül anlayışına sahip Müslüman hem üzerine düşeni yapıp hem de Allah'a güvenir.
- D) İnsanın bir arzusuna ulaşması için çaba sarf etmeden sadece dua etmesi doğru değildir.

Yazar Onur Yiğit

8. Hayatta istediklerimizi elde etmenin yolu, çaba göstermekten ve çok çalışmaktan geçer. Bir kimse hedeflerine ulaşmak ve bu yolda başarılı olmak için çalışmak zorundadır. Emek harcamadan istediklerimizi elde etmeyi istemek doğru bir tutum değildir. Örneğin bir öğrencinin başarılı olması için, derslerine düzenli olarak gitmesi, derslerini derste anlayarak dinlemesi, evde de tekrar edip, düzenli olarak ders çalışması gerekmektedir.

Bu metne göre;

- I. Başarı kendiliğinden gelen bir şey değildir.
- II. İnsan isteklerine ulaşmak için gayret göstermelidir.
- III. Başarılı olmak için çalışıp, Allah'ın yardımına güvenmeliyiz.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) I, II ve III

Konu Tarama Testi Cevap Anahtarı

1. C

2. B

3. C

4. C

5. B

6. D

7. B

8. D

Web Sitemiz

 dkabakademi-onurhoca.com

Daha Fazlası için Tıkla